

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. 1

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■ ■■

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 146. szám.

Péntek június 28.

Vizsgák idején.

— június 28.

Megoldatlan, égetően fontos szociális probléma az évről vizsgák kérdése. Rengeteg vita viharzik is körülötte, különösen így júniusban, amikor a szülők aggodva nézik gyermekeik győtrődését és gyakran revolverdörrenés, fiatal élet mártírhalála figyelmezteti a megdőbbséget társadalmat, hogy a különböző iskolák vizsgarendszerét meg kell változtatni.

Annyi bizonyos, hogy a közösség életének minden részében mutatkozó fejlődésből kimaradt az iskola. Tanításainak anyaga, rendje, nevelési szabályai és módjai, továbbá a vizsgáztatás szomorú formája, meg a kegyetlen eredményei kinosan ellenkeznek a praktikusság, az ország haladásának érdekeivel. A vád, a mely ezzel kapcsolatosan fölmerül, nem illeti a nemzet küzdő napszámosait, a még mindig silányan fizetett tanítókat, sem pedig a nagyjából rosszul dotált tanárokat. Ők csupán megbízható, önfeláldozó munkát teljesítő végrehajtói egy megcsontosodott, bürokratikus és maradi szellemű oktató-rendszernek, amelyet fokozatosan, de meg kell reformálni, mert döntő szerepe van a jövő Magyarországnak kialakulásában.

Elsősorban és főleg az iskolák szaporítása kívánatos. Némely helyen olyan nagy a túlszűrés, másutt akkora távolságra vannak egymástól az iskolák, hogy az ifjúság alapos tanítása el sem

képzelhető. A tanítzatok nem szaporodnak olyan arányban, mint az országnak szintén nem valami óriási módon növekvő népessége. Ebből következik, hogy egyes elhanyagolt vidékeknek tömérdek az analfabétája és hogy például a fővárosban minden esztendőben botrányos események történnek a beiratkozás napjain és sok szülő nem tudja a túlszűrés miatt fölvetni a gyermekét.

A lateiner pályák elárastot volta, a szaporodás nemzeti proletáriátus szomorúságai ellen egyetlen orvosság az ipari és kereskedelmi szakiskolák szaporítása. A közönségben immár mutatkozik, sőt erősödik a praktikus pályák iránt való hajlandóság és kigyógyulnak a szülők abból a beteges fölfogásból, hogy a gyermekeikből mindenáron doktor címmel díszített szellemi nyomorgót neveljenek. Alig hisszük hát, hogy a jövő közoktatási politikája szem elől fogja téveszteni a megnyilvánuló modern és kívánatos hajlandóságot. Átalakulunk a munka országává, emiatt a teória iskolái is magukra öltik a munka iskoláinak jellegét. Ennek a révén eltűnik az a nagy hézag, amely ma az iskolát és életet elválasztja. És elkövetkeznek a mostani vizsgarendszer utolsó napjai is.

Sokan közkeleti tartarúnak, hajmeresztő kínzásnak nevezik a vizsgákat. Mi ilyen túlszűrésbe nem bocsátkozunk. Egyszerűen időrabló, felesleges formáságnak tartjuk a vizsgákat, olyanoknak, amiknek sok értelme nincs és éppen formáságos vol-

tuk miatt tragédiákat okozniok nem volna szabad. Bizony nagyon sajnálatra méltó az ifjúság így vizsgák idején, amint a korányi napokon sürübetűs tankönyvekkel sanyargatja magát és kiüt rajta a félelem sápadtsága. Így satnyul el a nemzet, így egy egész nemzet visszafejlődhetik. Az ép testben ép lélek igazsága örök és ugyszólván kétségbeejtő, hogy a fiatal generáció testi nevelése még mindig el van nálunk hanyagolva. Irigykedve tekinthetünk az angolokra, németekre és amerikaiakra. Izmosak, daliások az ifjak, meg leányaik arcukon az erő szépsége. Mennyire jobban ki is bírják a szakadatlan küzdelmet, mikor az életbe kerülnek. Mennyire nagyobb fizikai és lelki energiával és jókedvvel. A mi ifjúságunk vézna és szomorú.

A vizsgák eltörlése kétségtelenül nagyban hozzájárulna az ifjúság megmentéséhez és gerince volna az általános reformnak közoktatásunk terén. Amikor pedig megállapítjuk ezt, bizalommal tekinthetünk s velünk együtt bizalommal néz az egész ország a politika új korszaka felé. A szociális előrejutás alapja a munka. Amikor tehát a Khuen-Hédervary-kormány s vele a jelenlegi Lukács-kormány a munkát tette meg programjává, nem fog megfélemleni arról sem, hogy a munka nemzedékének munkára neveléséről gondoskodják. Rákerül bizonyosan a sor az avult oktatási rendszer megjavítására is.

„TORONTÁL” tárcája.

A mi vérünk.

Az öreg Zádoryné ki nem fogyott a panaszból. Hol a fiaival volt baja, hol meg a házbeliekkel s azok a bajok is bántották, amikhez nem lett volna semmi köze.

A régi vágású asszony maradt hatvan esztendőskorában is, bár egy kissé elgyöngitette az élet sok baja. Majdnem egész családot temetett már el, mindenki elszakadt a szívtől, aki csak kedves volt neki, mégis mégis elbirta a sok csapást. Délutánokon azonban, amikor esőndessé vált a kis város, az emlékeivel foglalatostkodott és sorba siratta a halottait.

Aztán az utcán talált igen sok megromni valót, pajkos fiukra, akik ingerkedtek kis leányokkal, lekiáltott az ablakból:

— Ne szemtelenkedj, mert lemegek és végig verek rajtad!
Másnap is felháborodással beszélt a jelenetről.

— Ilyen gyámoltalan volt az én sze-

gény kis leányom is, azt is mindig megkergették a zsványok. Édes kis jószágom, de hamar meghaltál.

Az asszony leánya sokat hívta, hogy költözzék hozzá, ne törődjék már semmivel, eleget győtrődött az életben.

— Nem megyek falura, egyik gyermekemre sem akarok rászorulni. Aztán meg nem is mehetek, amíg szárnyra nem eresztettem a legkisebbiket.

Ez a legkisebbik amolyan fiók-bivalyborjú volt, már túl a harmincon és az a hír járta róla, hogy sohasem alszik. Állandó ébrenléte szoros összefüggésben állt a korlátlan italmérési joggal, bár megígérte, hogy abbahagyja az ivást, mihelyt elfogy az ország borkészlete.

Azt hiszem, Zádoryné törődött egészségét azok az apró izgalmak tartották fenn, amik a legkisebb körül támadtak. Erre kellett állandóan ügyelnie, hogy járjon azért hivatalba s ennek a kis gonoszságait védte, ha az öregebbek ráőfentek és szelidebb magaviseletet követeltek tőle.

A jánosházi pusztán néha futótűzként szaladt keresztül, nagy megdőbbséget keltve mindenütt:

— Jön az öreg nagysága!

Zádoryné olyankor önhatalmulag átvette a leánya háztartásának vezetését és minden zsandárt megszegyenítő gyanúsitással sütötte ki, hogy a cselédek lopnak, a kocsis pedig a kocsimában váltja fel pálinkára a lovagnak szánt zabot. Azokon a napokon nem főzött a szakácsné, mert az öreg nagysága maga állt a konyhába és akkora fűrgeségeket tanusított, mintha nem is az ő vállait terhelné a hatvan év. Hajnalban azon túrelmetlenkedett, hogy a nap is lusta, mert nem akar fölkelni, este az bántotta, hogy a jámbor vidék is éjjeli baglyokkal van tele és 9 órakor sem fekszik le senki.

Itt volt a legkisebb leányának az árvája is, ez a különös gyerek, aki két esztendőskorában vesztette el az édesanyját.

Valami megmagyarázhatlan szomorúság költözött a kis fiuba, négyesztendőskorú és alig tudott beszélni.

— A leány karatyol idő előtt, a fiu nem! — vigasztalta a doktor.

De Zádoryné ez mindennél jobban bántotta mégis.

Nem az én vérem, nincs belőle semmi

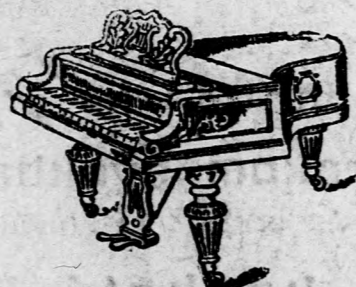
Kitűnő zongorák, harmoniumok és cimbalmok.

Új raktár, javítóműhely és kölcsönöző-intézet.

Olcsó árak.

Részletfizetésre is.

A bécsi Stingl Testvérek es. és kir. udvari zongora-gyárnak itteni egyedüli képviselője.

Lenhardt Antal Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Telefon 246.

Első délvidéki hangszer készítő raktára.

Telefon 246.

Zongora- és harmonium-hangolások és javítások szakszerűen és lelkiismeretesen eszközöltek.

Első nagybecskereki Lukits-féle szappan- és gyertyagyár

Gyárt: Mindennemű mosó, házi, vegyi, borbély- és pipereszappanokat, Stearin, paraffin, viasz- és faggyugyertyát, lug, lugkő, marószódát és amer. „Dolar” cipőkrémet.

Gyári iroda: Vörösmarty-ut 15.

Telefon 170

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. D. Ellimanics Lajos főispán ma kurjácskai birtokáról visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Péter és Pál.** Holnap beáll a kalászközé az aratók nótás serege. A villanó acél suhintásán garmadákba ömlik a föld aránya, a magyar föld kincsébuzája. A római katolikus egyház e napon ünnepli az első pápai szent emlékeztét és ilyenkor az áldozópapok vöröszinü miseruhában mondanak misét. Végül pedig nemcsak a gazdasági és egyházi esztendőben van jelentősége a két népszerű szentnek, hanem főként az iskolák világában. A holnapi nappal ugyanis kéthónapi vakációra bezárulnak az iskolák kapui s gondtalan pihenésre mennek a diákok.

— **Tallián Béla báró főrendi tagsága.** Mint a hivatalos lap közli, a főrendiház legutóbbi ülésén Tallián Béla báró vbitanácsost az örökös jogu főrendiházi tagok jegyzékébe beiktatták.

— **Esküvők.** Kiskeszi Harmath Gerő hátszegi földbérő holnap délután fél 6 órakor tartja esküvőjét a helybeli ev. ref. templomban Speck Ferenc nyugd. pénzügyi számvizsgáló leányával Idával.

Györffy Jenő a Pleitz Fer. Pál gépszédője holnap délután 5 órakor tartja esküvőjét Hornyák Erzsike kisaszszonnyal.

— **Tisza István gróf köszönete.** Tisza István gróf házelnök a torontálvármegyei nemzeti munkapárt üdvözlő táviratára a következő tartalmu levelet intézte báró Tallián Béla volt földmívelésügyi miniszterhez, mint a vármegye nemzeti munkapártjának elnökéhez:

Kedves barátom,
fogadd és tolmácsold kérlek a torontálmegyei nemzeti munkapárt tisztelt tag-

az anyjából. Az apjái a feje állása, a járása, a tekintete. Beszélni is azért nem tudtunk, mert az anyja magyarul gügyögött hozzá, ha együdült voltak, az apjától pedig csak német szót hallott. Nem érti ez meg soha a szavamat, német marad.

Hát a kis fiu csakugyan későn jutott el a beszédhez, de eljutott. Akkor is inkább a maga passzióinak élt s mikor a vendég-nagyanya tulsokat egzecirozgatta, elébe állt:

— Mikor mész te már haza!

A nagy szigorúságban azért annyit rontott rajta két hét alatt, hogy három hónapra is telt, amíg rendbe tudták ismét hozni.

Szólni azért nem volt szabad ellene. Ments Isten, abból származtak a legkülönb lélekveszedelmek.

— Persze én nem értek a gyermekneveléshez, én nem hoztam nyolc apróságot a világra. Csak ti tudtok hozzá!

Különös valami ez, de csakugyan mintha kijöttek volna a nagyszülők a gyakorlatból. Az unokák rossz tulajdonságait ők ajánrozzák, megfedkezve a multról, annak minden szigorúságáról.

jai előtt szíves megemlékezésükért hálás köszönetemet.

Igaz tisztelettel vagyok

őszinte hived:

Tisza István

— **Eljegyzés.** Thausz Jakab eszéki banktisztviselő eljegyezte özv. Perkovátz Józsefné leányát, Rózsikát Nagybecskerekéről.

— **Az iparhatóság ülése.** Nagybecskerek város tanácsa, mint iparhatóság ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott, amelyen több kisebb jelentőségű folyó és panaszos ügyet intézett el.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földmívelési miniszter a torontálmegyei alsóbégai halászati társulat alapszabályait és üzemtervét jóváhagyta.

— **A hírlapíró szövetség közgyűlése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége az idén június 30-ikán Győrben tartja rendezévi és tisztújító közgyűlést, mely alkalomból a győri társadalom június 29-én és 30-án szép ünnepséget rendez a hírlapírók tiszteletére. A közgyűlésen Nagybecskerekéről lapunk felelős szerkesztője Somfai János, a szövetség igazgatósági tagja vesz részt.

— **Ovoda-ünnepély.** A nagybecskereki jótékony nőegylet által fentartott ovodában tegnap délután 5 órakor tartották meg a záró-ünnepélyt Grézlo János kir. tanfelügyelő elnöklésével. A záróünnepély iránt mint rendesen, úgy az idén is nagy érdeklődés nyilvánult meg s a szülőknél kívül részt vettek az ünnepélyen a nőegylet részéről Steinitzer Gézané helyettes elnök, továbbá dr. Vinczehidly Ernőné, Bielow Antalné, Solyomossy Lajosné és özv. Müller Józsefné, nemkülönben a tantestületek képviselői és nagy vendégsereg, amely szívből gyönyörködött a kicsinyek játékaiban, szavalaiban és a kézimunka-kiallításban. Az ünnepség kiemelkedő pontja volt az elhunyt Wiltschgó Leopoldina óvónőnek arcképleleplezése. Az el-

hunyt kiváló óvónőről, aki ugyszólván három generációba oltotta be a nemesebb érzések első csiráit. A kisdetek nevében Buschbacher Mariska 6 éves leánya emlékezett meg kedves hálás szavakban. Az ünnepély végeztével Grézlo János királyi tanfelügyelő meleg elismerését fejezte ki Titze Adaninének, az ovoda jelenlegi kiváló vezetőjének, majd a kisdetek között kiosztották az ajándékokat s ezzel a kedves ünnepély véget ért.

— **Választás Nagyikindán.** Mint Nagyikindáról jelentik, ott a napokban tartották meg a választást két jegyzői állásra Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán elnöklésével. Az egyik jegyzői állásra szótöbbséggel Kálmán Ferencet, a másik jegyzői állásra egyhangulag Lázity Tivadar kumáni segédjegyzőt választották meg.

— **Adomány az árvizkárosultaknak.**

Az 1912. évi május havában Torontálmegyében pusztított árvíz által súlyosan illett Csebe és Macedónia községbeliek felsegélyezéséhez a zombolyai kaszinó gyűjtőívén befolyt adományösszegek kimutatása a következő: Babics József 40, dr. Tauffer Béla 10, dr. Kerényi 6, Zombolyai takarékpénztár 40, Manzin Róbert 10, Bezuk Lajos 10, Baar József 10, Takaréks és hitelegylet 40, Pick testvérek 10, Holcz 5, Eördögh Virgil 4, Nagy László 1, Horváth Károly 3, Neudenbach 1, Lösch 2, dr. Póth 2, dr. Stocker József 1, Karakasevich Károly 1, dr. Abt 2, Zombolyai hengergőzmalom r. t. 20, Austerlitz Ede 10, Reiter Viktor 10, Barényi 2, Hungária gőztéglagyár r. t. 5, Ferenczy 2, Hohner Antal 2, dr. Bayer Lipót 1, Gazda Ede 2, Csernyánszky 1, Fóris József 10, Poledna Rudolf 2, dr. Zatkalik János 2, Schmidt Árpád 1, Bosnyák 2, Diel Nándor 2, Dr. Diel Károly 10, Strosz Pál 1, Reiter Dezső 5 korona, összesen 288 korona.

— **A filharmonikusok hangversenye.** A nagybecskereki filharmoniai egyesület holnap, 29-én este fél 9 órai kezdettel a „Korona” szállodában sikerültnek ígérkező népies hangversenyt rendez, mely-

Az ismerőseinek sorban panaszkodott Zádoryné.

— Egy fiu-unokám van. Szeretem, hát hogyne szeretném, csak ne lenne olyan savóvérű német!

Karácsonyra mégis csak ő érette ment le a falura, hogy összeölelgesse az egyik percben, megengedjen neki minden csintalanságot, a másikban pedig lenyegtelen apróságokért szedje ráncba.

Ünnep első napján pedig a vályogvető cigányoknak eszébe jutott, hogy uraság is van a vidéken, aki nem venne rossz néven, ha muzsikával köszöntené Jézuska eljövételének öröme. Oda is kerültek már hajnalban az ablak alá s rázendíttek ama bizonytalan dallamok közül egyikre, amiről nem lehet határozottan tudni, hogy magyar hallgató nóta-e, avagy harci induló?

A kis fiu pedig kinyitotta a szokatlan ébresztőre a szemét és körülnézett. Kereste a helyet, hogy hová kell fordulnia, végül megtalálta s akkor kipattant az ágyból, mint a nyul. A kezét csipőjére illesztette s ugrálni kezdte, néha ritmikusan, többnyire azonban nagyarányu szabálytalanságban.

— Táncolok! Nagymama, ide nézz, táncolok!

Szólni sem tudtak hozzá, olyan szokatlan volt mindez. Mikor pedig elhallgatott a muzsika, az apró emberke odakuszott Zádoryné mellé az ágyba.

— Nagymama, van pénzed?

— Mit akarsz te azzal?

— A muzsikus bácsinak adom, hogy még muzsikáljon. Adj pénzt.

Az öreg asszony kapkodta elő a tárcáját és áradozva a boldogságtól, dütötte az aprópénzt a gyerek kezébe.

— Nesze édes életem, már hogyne adnék! Ki adjon neked, ha a nagymama nem.

— Hol szorult ebbe ez a tulajdonság? — tűnődött Zádoryné másik leánya, a nevelő-anya.

— Hol? Hát hogy lehet még kérdezni is ilyet? — méltatlankodott a nagymama. — Az apád, a nagyapád, mind mulatós ember volt, odaadták azok az ingüket is a cigánynak. Hát onnan származott ő belé is. Nem látod, hogy most ütött ki rajta az igazi vér? A német fajtája talán sohasem kurjongatott muzsikaszóra. Ez a bizonyítéka, hogy mégis a mi vérünk.

Sz. Szigethy Vilmos.

Cséplőgép és gőzeke tulajdonosok szíves figyelmébe

STEINITZER GÉZA CÉG, NAGYBECSKEREKEN,

a Szab. Osztrák-magyar Államvasut-társaság magyar bányái, hutái és uradalmi termékeinek elárúsítási helye

ajánlja a közeledő cséplési idény alkalmából bel- és külföldi szezont teljes vagonrakományokban bármely vasúti állomásra. — — — 774 32 — — — Csakis elsőrendű áru, olcsó árak és pontos kiszolgálás.

Ugyanott tűzifa, pliszén, faszén és mész nagyban kapható.

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

MINDENMÉRT BÉTEGEK, FELNŐTTEK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

ALKALMAZTATNAK A FIZIKÁLIS GYÓGYMÓDOK LEGHATÁSOSABB ESZKÖZEI; A VILLANYOZÁS ÖSSZES FORMÁI; VIBRÁCIÓS MASSZÁZS (az idegek megnyugtatására, az izmok, szív, tüdő erősítésére); VILLANYOS FÉNYFÜRDŐ csusz, köszvény, ischias, izadmányok, elhízás, asthma, idült vesebaj stb. stb. eseteiben; VILL. VIZFÜRDŐ DR. SCHNÉE SZERINT (neurasthenia, hysteria, görcsök, tetanusok ellen.)

DIETÉTUS KURÁK. TUBERCULIN-BEOJTÁSOK. GONDOS ÁPOLÁS. SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS.

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG.-ORVOS: DR. HEINERMAN.

523-50.0

nek műsora a következő: 1. Alibout: „Tisztelegjünk“, induló. 2. Herold: „Zampa“ nyitány. 3. Erkel: „Nagy ária“ a Hunyadi Lászlóból. 4. Operette-melodíák. 5. Káldy: „Kuruc dalok“, tárogató szóló. 6. Milöcker: „Keringő“. 7. Hiller László: „Riviera“, induló. 8. Wagner: „Dai“ „Tanhäuser“ dalműből. 9. Kleing: „Zenész tréfák“, induló. Belépődíj személynként 50 fillér.

— **Polgárék művészestélye.** Polgár Károly pozsonyi szintársulatának tagjai tegnap este tartották meg első művészestélyüket. A társulat vendégszereplő tagjai a java művészek sorából valók s amit ők produkáltak az élvezetes volt, de a három egyfelvonásost nem valami szerencsésen válogatták meg. A színházban megjelent gyérszámú közönség azonban elismeréssel adózott a szereplő művészeknek, nevezetesen: Somogyi Károlynak, Sarkadi Vilmosnak, Szabó Bőskének, Takács Mariskának, Szegő Józsnak, H. Lévai Bertának, Halmos Gyulának és Deréki Jánosnak. Ma este teljesen új műsorral tartanak Polgárék előadást.

— **Képzőművészeti kiállítás Nagyikindán.** Szalay Jenő a nagyikindai állami főgimnázium jeles művésztanára műveiből kiállítást rendezett Nagyikindán, amely a napokban nyílt meg. A képzőművészeti kiállítás iránt, amelyen Szalaynak igazán sok értékes munkáját láthatni, igen élénk az érdeklődés Nagyikindán s már az első napokban számos képe kelt el. A kiállítást hét főt megtekintette a Kikindán időző Jankó Ágoston alispán, aki szintén teljes elismeréssel adózott Szalay művészetének. A kiállítás még egy ideig nyitva lesz s akiket utjuk Nagyikindán visz, ne mulasszák el a kiállítást megtekinteni.

— **Tűz.** A toronyór tegnap délután 3 órakor tüzet jelzett, ami meglehetősen nagy izgatottságot szült a város lakossága között, mert a nagy szél miatt mindenki súlyosabb bajtól tartott. Szerencsére a tűz nem volt veszedelmesebb természetű, mert mindössze csak az történt, hogy Zsembéry Pál földbirtokos Tomaseváci-utcai istállójában az ott felhalmozott szalma és széna kigyuladt, a gyorsan kivonult tűzoltóság azonban hamarosan elfojtatta a tüzet, mielőtt az még nagyobb károkat okozhatott volna. A tűz keletkezésének okát nem tudják.

— **A nyár veszedelmei és a csecsemők.** A csecsemőkör halandóságának legnagyobb százalékát a nyári megbetegedések szolgáltatják. Ezek közül is a legveszélyesebb a hasmenés, a gyermekek gyomor-bélhurutja, mely elég gyakran pár nap alatt kioltja a csecsemő életét. A gyomor-bélhurutot többnyire a tej baktériumai okozzák, melyek a nyári hőségben rohamosan szaporodnak és a tej bomlását is előidézik. A tehéntej nemcsak akkor veszélyes a gyermekekre nézve, amikor már láthatók is a bomlási folyamatok eredményei. Éppen ezért kiküszöbölendő lenne a tej a gyermekek étrendjéből a forró évszak idején. A meleg időjárás alatt a te-

héntej csak olyan alakban adható a gyermeknek, mely amellet, hogy a tej alkotórészeit bomlásra nem képes állapotban tartalmazza, tápláló és könnyen emészthető anyagok hozzáadásával kifogástalan táplálékot képez. Ilyen követelményeknek felel meg az általánosan ismert Nestlé-féle gyermekliszt. (c)

— **Elfogott tolvaj.** Veszedelmes tolvajt sikerült elfognia az itteni csendőrségnek Budai János muzslyai napszámos személyében. Barnózi András itteni vízholdó ember ugyanis a napokban feljelentést tett a csendőrségen, hogy a lakásából ismeretlen tettes 30 koronát ellopott. A csendőrség a nyomozás során Budait vette gyanuba, aki Barmózinál volt alkalmazásban s a vallatás folyamán aztán kiderült, hogy a pénz tényleg Budai lopta el a gazdájától s ugyancsak ő volt az, aki a napokban Weiserschan Jakab Aradáci-utcai kereskedőnél és annak szomszédságában is betörést kísérelt meg. A veszedelmes tolvajt a csendőrség átadta a királyi ügyészségnek.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Biroyev Milorad gk. szücsmester és Sztojakov Mária gk. — Gailó József rk. fűtő és Králik Karolin rk. — Novezak Mihály rk. napszámos és Babinszki Katalin ág. ev. — Vancsik Aladár rk. órás és Baaden Gizella rk. — Rackov Sebő gk. földműves és Joszipovics Zsófia gk. — Biersack Mihály rk. mozdonyvezető és Hartich Éva rk. — Róth János rk. máv. fűtő és Kolling Anna rk.

Születések: Benó Tivadar rk. cipőgyáros, fiu. — Berberszki György gk. városi irnok, fiu. — Fejes Kálmán rk. kir. segédtanfelügyelő, fiu. — Heinrich Péter rk. kereskedősegéd, fiu. — Schwarz István rk. bércokcsis, fiu. — Zubnár Mihály rk. fuvaros, fiu.

Halálozások: Özvegy Kubik Györgyné rk. 46 éves, tüdővész. — Mertel Márton ág. ev. 45 éves kocsis, tüdővész.

723-50.4

— Turinszki Szlavkó gk. 1 éves, tüdőlob. — Berberszki Dömötör gk. 66 éves napszámos, tüdőlegdaganat. — Martinov Csedomir gk. 6 hónapos, bélhurut. — Monálov Iván gk. 10 hónapos, bélhurut. — Hausladen Tamásné rk. 44 éves, végelgyengülés. — Hittich Lipótné rk. 44 éves, tüdővész. — Annau Péterné rk. 40 éves szülésznő, hashártyalob. — Damsicz Henrik rk. 66 éves városi szegény, aggkór.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészetet a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességének áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

TÁJÉKOZTATÓ.

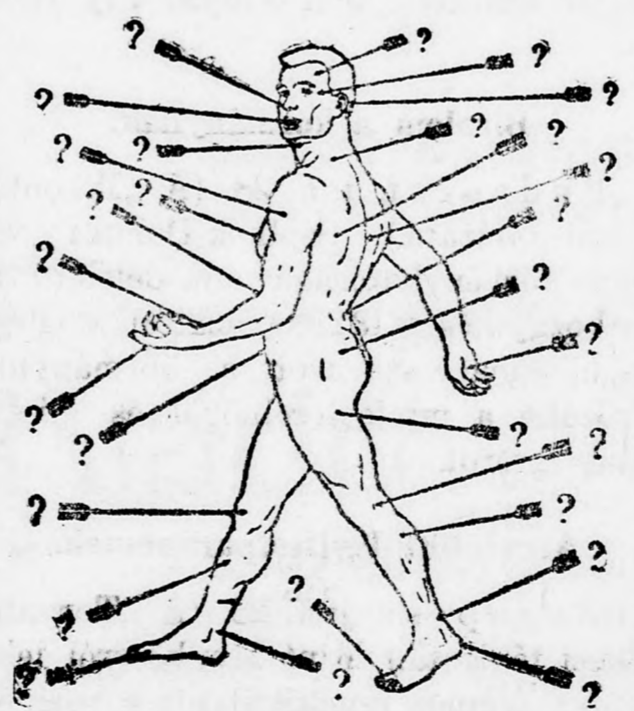
Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Julius 8. A közigazgatási bizottság ülése.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafuidot és Feller-féle Elsapiulákat melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsafuid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengésség- és megszüntető hatással bír. gyorsan és biztosan gyógyít csúzt köszvényt, ideggyengeséget, oldalsóurast, szaggatást, influenzát, fejt, fog- és derékfájást, zsabát, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafuidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonalat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyisikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller“ nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajók, görcs, étvágytalanság, vesecégés, hányás, inger, rossz alvás, felbőgös, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó „Rebarbara-Elsapiulákat“. 6 doboz bérmentve 4 korona. Övök-djünk azonban utána az utóktól és címezzük minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmege).

GRAND HOTEL

SAN REMO

NAGY SZÁRGGODA

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 40.

(Nyár-utca sarok.)

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg víz minden szobában. ::

Irodalom.

(*) **A Politikai hetiszemle**, politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg:

Az új peres eljárás. Irta: R. — Bel-föld. A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld. Apponyi és az interparlamentáris konferencia. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság. Gazdasági szemlélet az obstrukciós harctéren. Irta: (*) — Az értéktözsderől. Irta: B. A. — Társadalom. A hadsereg újjászervezése. Irta: Jules — Politikai bojkott. Irta: Örs. — A hétről. Passy Fréderic halála. — A nemzeti színház érzései. — A rendőrség államosítása. — Bosnyák vasutak. — Közgazdasági közlemények.

(*) **Események az állatkertben.** A gyermekeknek most legnagyobb szenzációja az állatkert; a fővárosi gyerek mind belekivánczol, a vidéki gyerek meg legalább az újságjából akar róla mennél többet megtudni. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, ezt a kívánságot is igyekszik kielégíteni; Legújabb június 23-iki számában is bő és érdekes cikket közöl az állatkertben történt legújabb eseményekről. Ugyanebbe a számba verseteket irtak Lampérth Géza, Józsa Antal, Baáry Elemér, elbeszélést Szemere György, Sebők Zsigmond folytatja Dörnyösi Dömötör utazását Budapest körül; folytatódik a kis diákok levelei rovat is, Faragó Géza kedves képet rajzolt Benedek bácsi verséhez, Zsiga bácsi mulattató mókát mond el. Rákosi Viktor regénye, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

Szünet a politikában.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai nappal beköszöntött a politikában is a nyári szünet. A politikusok legnagyobb része már elutazott s a pártkörökre esőnd borult. A fővárosban időző politikusokat ugyan még foglalkoztatja a politika, de már csak inkább a jövőre való kombinációkban merül ki a politikai élet.

Munkapárti körökből azt jelentik, hogy a kormány és a többség mindent el fog követni, az iránt, hogy a pártok között a béke és a megértés helyreálljon. Ennek az elérésére a kormány és a többség hajlandó az ellenzéki pártok többrendekli személyi és tárgyi kívánságát honorálni, amelyek a jövőre vonatkoznak. Nincs kizárva Tisza István gróf távozása az elnöki székéből, annál is inkább, mert maga Tisza is lemondani óhajt az elnökségről.

Hajlandó a kormány a szigorított házszabályokat helyettesíteni a házszabályok végleges rendezésével s az ellenzéki pártok megegyezése alapján esetleg törvényjavaslatba foglalni.

Jelzálog és Ingatlan Forgalmi Intézet Banküzlete.

Nagybecskerek, Ferenc József-tér 630. I. emelet, (a róm. kath. plébánia mellett).

Foglalkozunk a banküzlet minden ágával. — Le-számítolunk váltókat. — Folyósítunk kamatozó és törlesztéses kölcsönöket 10—65 évi időtartamra 4 1/2%-os alapon. Eladunk és veszünk értékpapírokat. Kézpénzkölcsönt adunk sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztárak részvényeire.

TÁJÉKOZÁSUL:

Erzsébet sorsjegyre adunk	10 K.
Jósziv	13 K.
Bazilika	28 K.
Magyar vörös +	35 K.
Olasz vörös +	50 K.
Oszták vörös +	55 K.
Pesti hazai	110 K.
Konv. Jelzálog	150 K.

— A kölcsön apró részletekben törleszhető. — Bárhol zálogban levő sorsjegyet a letétjegy beküldése után kiváltjuk és arra a fenti összeg erejéig kölcsönt (157—26,22) adunk. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyet kiváltjuk és arra szinté a fenti összeg erejéig kölcsönt adunk.

Olcsó kamat és azonnali elintézés.

A kormány fő munkássága a béke helyreállításán kívül a választói jogról szóló törvény megalkotására irányul. A kormány törvényjavaslatot dolgoztat ki a választói jogról, az általánosság egyenlőség és részben a titkosság alapján, a mely javaslat a kormány legutóbbi választójogi tervezetét is korrigálná. A választójog reformját azonban föltétlenül a jelenlegi kormány kívánja megalkotni.

Berzeviczy Albert, a képviselőház volt elnöke egy mai nyilatkozatában szintén hangoztatja a béke szükségességét s kívánatosnak tartja, hogy az erre irányuló akció minél előbb megkezdessék.

Tisza István gróf Geszten.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf, a képviselőház elnöke ma családjával Gesztre érkezett, ahol a nyár egy részét tölti.

Bizalom a kormányban.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szolnok-Doboka vármegye törvényhatósága ma délelőtt tartott közgyűlésén 131 szavazattal 38 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak, üdvözölte a miniszterelnököt és Tisza István grófot.

Arculütött hadtestparancsnok.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Munkácsról jelentik, ott tegnap rendkívül kinos esemény történt. A kassai hadtest parancsnoka, Borojevics Szvetozár altábornagy, aki most szemlekoruton van, körútjában Munhácsra is eljutott. Itt is megtartotta a szemlést s közben délben a tisztikar ebédre gyűlt össze. Ebéd közben apincér közli a hadtestparancsnokkal, hogy egy hölgy kéreti néhány szóra. A hadtestparancsnok kiment a hölgyhöz, aki eléje állt s hirtelen kétszer arcultította. Nagy meghökkenés támadt, majd lefoglalták a

harcias hölgyet, akiről csakhamar kiderült, hogy Viertl munkácsi alezredeknek a leánya, aki azért ütötte arcul a hadtestparancsnokot, mert ez az alezredest sértő módon távortartotta az ebédétől.

A merénylő képviselő ügye.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti királyi ítélőtábla ma foglalkozott Kovács Gyulának, a merénylő képviselőnek felfolyamodásával, amelyet letartóztatása miatt adott be. A tábla Kovács felfolyamodását elutasította s az előzetes letartóztatást helybenhagyta. Kovács így most a főtárgyalásig fogva marad. Kovács állapotja különben már annyira javult, hogy egy hét múlva átszállíthatják a rabkórházba.

A szerelmes kocsis.

Budapest, jun. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szatmárról jelentik, Szakál István ottani fölbirtokosnak Juliska nevű leányát Szabó Antal nevű kocsisa agyonlőtte. A kocsis szerelmes volt gazdája leányába s mivel ez nem lehetett az övé, megölte. A szerelmes gyilkos kocsis letartóztatott.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.73 — —
Buza (áprilisra)	11.99 — —
Rozs (októberre)	9.59 — —
Zab (októberre)	9.54 — —
Tengeri (juliusra)	8.79 — —
Tengeri (augusztusra)	8.91 — —
Tengeri (májusra)	7.66 — —

Közügazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 klgr.	11.— korona.
Kétszeres	"	9.— "
Rozs	"	8.80 "
Árpa	"	7.50 "
Zab	"	8.80 "
Kukorica	"	9.20 "
Repce	"	17.20 "
Széna I.	"	7.— "
Széna II.	"	6.— "
Szalma I.	"	5.— "
Szalma II.	"	5.— "
Burgonya 1 klgr.	"	—10 "
Disznóhus I. 1 klgr.	"	2.— "
Disznóhus II. 1 klgr.	"	1.80 "
Disznózsir 1 klgr.	"	1.60 "
Marhahus I. 1 klgr.	"	1.76 "
Marhahus II. 1 klgr.	"	1.68 "
Borjúhus I. 1 klgr.	"	2.40 "
Borjúhus II. 1 klgr.	"	1.80 "
Juhhus 1 klgr.	"	1.20 "
Fiatal bárányhus I. 1 klgr.	"	1.20 "
Fiatal bárányhus II. 1 klgr.	"	1.12 "

Felelős szerkesztő: Somfai János.

No lám . . . Ez a valódi
Jacobi antinicotin
szivarka-hévely!

69-52.24

SALVATOR

kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinak mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kelene mosni. Mosson mindent SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézést kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemenjen vagy szételessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.

695-1

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A nyaralóban csak **MAGGI** -féle húsleves-kockát használjunk!

5 f

Serravallo

Kína bora vassal.

A bécsi 1905. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábbadozó betegek számára.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

Kitűnő szer. Több mint 7000 orvosi elismerés.

J. SERRAVALLO, cs és ktr. udv szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

71-26 10

Hársfalva gyógyfürdő

klímatis gyógyhely.

(Vasuti állomás) Posta és távirada 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidőny május 1. - szeptember 30.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőfaerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyőbelégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsarláz, gégehög- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specificus a görvényes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehézlégzés, hypochondria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. — potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. —

Részletesebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Hársfalva, Beregmegye.

630-8.7

Eladó családi ház.

Az Arany János-utca 14. szám alatt lévő 2919. számú ház nagyon kedvező feltételek mellett

eladó.

788-2.2

Tejet

784-6.5

házhoz szállít bármily mennyiségben egész éven át

Lówy Zsigmond
Nagybecskerek.

Kiadó

800-1.1

két üzlethelyiség, egy hét szobából és egy két szobából álló lakás, egy udvari raktár és egy nagy szin

özv. dr. Ginyácsi Pálnénál,
Nagybecskereken, József főherceg-utca.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy az alant jegyzett számu zálogtárgyak lejártak és a XIII: 1884. t.-c. értelmében 1912. évi **július hó 9-én** d. e. 9 órakor alulirt intézet helyiségében árverés alá kerülnek. — Ezen zálogtárgyak kiváltása vagy meghosszabbítása. 1912. évi július hó 8-ig d. e. 12 óráig eszközölhető.

Nagybecskereki kézi zálogkölcsonintézet.

Arany- és ezüstékszerek: 6113, 6334, 6704, 7870, 7880, 12552, 14152, 14007, 17551, 17684, 17721, 18145, 18705, 19605, 21284, 22278, 22821, 23693, 23738, 23739, 23740, 23741, 23742, 24206, 24710, 24738, 24875, 25003, 25068, 25140, 25199, 25208, 25169, 25550, 25745, 26018, 26141, 26202, 26 220, 26236, 26276, 26305, 26344, 26419, 26422, 26450, 26492, 26551, 26593, 26749, 26775, 26893, 26964, 27008, 27042, 27066, 27131, 27173, 27174, 27258, 27259, 27298, 27317, 27331, 27353, 27387, 27396, 27402, 27423, 27438, 27445, 27452, 27461, 27462, 27481, 27506, 27510, 27514, 27517, 27531, 27539, 27548, 27565, 27566, 27586, 27590, 27616, 27710, 27720, 27727, 27742, 27756, 27764, 27767, 27798, 27808, 27824, 27825, 27856, 27858, 27867, 27870, 27901, 27903, 27910.

Vászon, fehérnemű és szövet: 9209, 10996, 14316, 22930, 23879, 27056, 27383, 27417, 27669, 27695, 27816.

Warrógépek: 5883, 27802

Ezüst-, réz- és fémtárgyak: 6212, 7388, 10855, 10924, 13714, 14373, 15461, 16706, 17250, 24084, 27692, 27890.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi május hó 1-ső napjától.

É R K E Z I K.		óra
Nagybecskereki pályaudvarra.		perc
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt . . .		9:28
Pancsováról délután		7:04
Budapest—Szegedről reggel		6:20
Budapest—Szegedről délután		3:15
Szegedről délelőtt		9:34
Budapest—Nagykikindáról este		9:21
Szécsányból este		6:40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este		8:16
Módosról reggel		6:30
Pancsováról reggel		8:28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34
Szécsányból este		6:29
I N D U L.		
Nagybecskereki pályaudvarról.		
Pancsovára délelőtt		8:10
Pancsovára este		7:27
Szeged—Budapestre reggel		7:20
Szeged—Budapestre délelőtt		11:27
Szeged—Budapestre este		7:27
Szegedre délután		1:17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6:21
Karlovára délelőtt		10:00
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		
Zsombolya—Temesvár—Versec délután		4:15
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova—Alibunarra reggel		3:33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25
Módosra reggel		6:35
Zsombolyára délelőtt		10:59

Olcsó konviktus.

A „Torontáivármegyei Magyar Köz-
művelődési Egyesület“ védnöksége
alatt álló polgári és felsőkereske-
delmi iskolai fiúnevelő- intézetben
a felvételek megkezdődtek.

Beírási díj egy évre 40 korona,
havidíj 38 korona.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál

Erdős Béla.

(686—30.13)

tanár

Nagybecskerek.

Cirkvenica

tengeri fürdő és klimatikus
gyógyhely. (Fiume mellett.)

Egyedüli helyi tengeri fürdő.
Mesés homokplázs. Gyermek fel-
ügyelet nélkül 200 méternyire beme-
hetnek a tengerbe.

Nagy gyógyhatás!

görvély és angolkórnál, az ideg-
rendszer betegségeinél, vérsze-
génység, sápkórnál, nőbetegségek-
nél, elhíjasodásnál, idült csukló
és izomrheumánál, bujakórnál.

Fürdőidény május 15-től okt. 15-ig.

Mint klimatikus gyógyhely páratlan
maláriánál, influenzánál és minden
hurutos betegségnél.

Prospektust ingyen küld a fürdőbizottság.

483—34.22

Női és gyermek ruhák

angol és francia divát
szerint a tavaszi és
nyári idényre, elegánsan
és olcsón elkészítettnek

WEHNER ANNA

női szalonjában

Nagybecskerek,

Kinizsi-utca, a Club-kávéházzal
szemben.

31—x.26

Új zsákok

jutányos áron

kaphatók

özv. Guttman Jakabné és fiainál

Nagybecskerek.

Telefon 96.

(765—2.2)

Telefon 96.

A földmivvelésügyi miniszterium 1865/912.
számu engedélye alapján

megjelent

a csodáshatásu Dr. Borovszky-féle

ANIMAL- BOROLIN

házi állatok részére, külső használatra,
bedörzsölésre, hülésből származó bajok
esetén. Igen jól használható száj- és
körömfájás alkalmával mint fertőtlenítő-
szer, ezenkívül baromfidifteria esetén is.

Az ár használati utasítással üvegenként
1 korona 50 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógy-
táraiban és drogeriáiban.

Próbaüveg állatorvosoknak ingyen.

A Központi BOROLIN-tároló
Budapest, II., Margit-rakpart 45. sz.

Kapható: Deutsch Márton fűszer-
kereskedésében, valamint az összes
fűszerkereskedésekben.

25—x.14

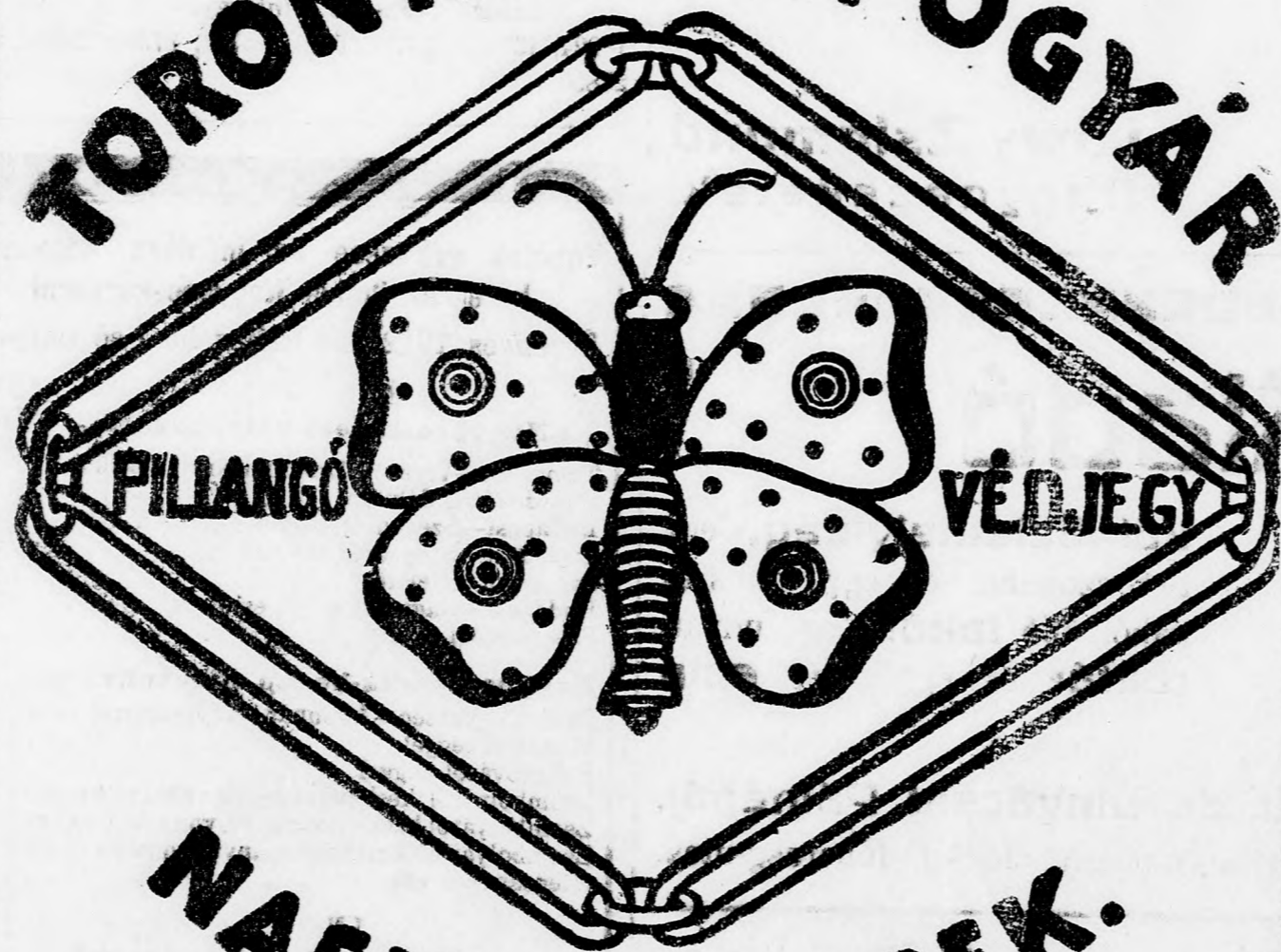
Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

Külön cipőosztály!

Sandálok.

Tenniszcipők.

Torontáli strapa-cipők.

6—6437

Gazdag választék

fürdő ruhákban,
fürdő köpenyekben,
fürdő cipőkben,
uszó nadrágokban,
utazó kosarakban és
nyári játékokban.

Benó Testvérek

rövidáru, cipő- és játékszeráru
üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201.

Alapítási év: 1870.

ROSSZ GYOMORTÓL

ered számtalan betegség! Az egészség megővésének egyik alapfeltétele az egészséges, jó gyomor, s ezért kell állandóan arra törekedni, hogy étvágyunk és emésztésünk kifogástalan legyen! A Gyarmati-féle **Universal-balszam** az a csodás hatású háziszser, mely kávéskanálankint használva, kellemes, gyengéd hashajtó, anélkül, hogy a szervezetre ártalmas volna. A hashajtószereknek általában fellépő kellemetlen utóérzés egyáltalában nem tapasztalható e balszam használatánál. Mivel pedig a legtöbb betegség a gyomor rendellenes működésétől származik, páratlan hatású a Gyarmati-féle balszam **étvágytalanság, bűzös száj, gyomor puffadás, kólika, gyomorégés, göros, bél- és májbajoknál is.** Árárt, hogy azt a legszegényebb is megszerezhesse, igen olcsón szabtuk: 1 mintaüveg 1 korona; 12 üveg portómentesen csak 5 korona az egyedüli készítőnél:

Gyarmati Emil városi gyógyszerelő, Baja.

Ajánlom egyben kozmetikai laboratóriumom világhírű kozmetikai, háztartási és gyógyszer-speciáláit. Prospektussal ingyen szolgálok.

Viszonteladók az összes cikkemből nagy engedményt kapnak!

Bánlakai járás főszolgabirájától.

2362—1912. szám. 792—22

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegeye bánlakai járásához tartozó **Zichyfalva** községben rendszeresített s lemondás folytán megüresedett **II-k segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3 §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **július hó 15-ig** nyújtsák be.

Ezen állás javadalmazása 1000 korona. A választás határidejét később fogom kitűzni.

Bánlak, 1912 június hó 23.

Dr. Ürményi, főszolgabiró.

Kitűnő

zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is régi zongorákat újakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, alapított 1886,

a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője

Nagybecskerek,

701—105 Gizella-part 6.

Pályázati felhívás

az alulírott cukorgyár népkonyhája részére szállítandó élelmicikkekre.

- 70 kg lekvár,
- 600 „ bab,
- 1000 „ borsó,
- 3000 „ burgonya,
- 800 „ zsír,
- 1800 „ liszt, 1. sz.,
- 350 „ dara,
- 1800 „ hus (hasrészek),
- 50 „ konyhasó és
- 600 ltr. tej.

Ezen élelmicikkek a szükséglethez képest időszakonként fognak átvétetni, m. p. f. évi szeptember elejétől kezdődőleg f. é. december hó végéig.

Ajánlatok az alulírott cukorgyárhoz intézendők legkésőbb f. é. **július hó 15-ig**; később érkező ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

Délmagyarországi cukoripar rt.

(778-2.2) Nagybecskereken.

Rigósfürdő gyógyhely

(Bogdaringós).

Temes megyében, a temesvár—lippi vasuti vonalon, a saroltavári (Charlottenburg) állomástól 7 kilométernyire.

Tanácsos kocsit a vasuti állomáshoz előre megrendelni. A fürdő fekvése csodásan szép és teljesen pormentes.

Fürdők: csusz, köszvény, reuma stb. ellen kitűnők.

Szép, olcsó szobák, jó és olcsó eljárás.

A fürdőszálloda ezidén 16 szobával kibővített

Idény: szeptember hó végéig.

Mindenemű bővebb felvilágosítással szolgál:

Gyógyfürdő igazgatóság, Rigósfürdő.

Telefonszám 2. és Telefonszám 2.

Nágele Antal temesvári gyógyszerész

Telefonisz. 322. (618—33) Telefonisz. 322

Zsombolyai járás főszolgabirájától.

5040—1912. szám. 796—32

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegeye zsombolyai járásához tartozó s nyugdíjazás folytán megüresedett **nagyfőszegedi körjegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző évi javadalmazása:

a) Nagyfőszeg község részéről:

1. Kézpénz	252	kor. — fill.
2. Sertésátalány	100	„ — „
3. Szénaátalány	120	„ — „
4. Gyertya és sóátalány	20	„ — „
5. Faátalány	64	„ — „
6. Világítási átalány	80	„ — „
7. Szalmaátalány	48	„ — „
8. Buzaátalány	223	„ 20 „
9. Tengeri átalány	28	„ 80 „
10. Árvakönyvek vezetéséért és a községi árvapénztár kezelésével összekötött írásbeli munkálatok teljesítéséért	500	„ — „
Összesen	1436	kor. — fill.

Összesen . 1436 kor. — fill. fizetés.

11. Utazási átalány	48	kor. — fill.
12. Irodaátalány	80	„ — „
13. 4 szoba és a szükséges mellékhelyiségek-ből álló szabad lakás.		

b) Kistószeg község részéről:

1. Kézpénz	252	kor. — fill.
2. Sertésátalány	100	„ — „
3. Szénaátalány	120	„ — „
4. Gyertyaátalány	20	„ — „
5. Faátalány	64	„ — „
6. Világítási átalány	80	„ — „
7. Szalmaátalány	64	„ — „
8. Buzaátalány	223	„ 20 „
9. Tengeri átalány	28	„ 80 „
10. Árvakönyvek vezetéséért és a községi árvapénztár kezelésével összekötött írásbeli munkálatok teljesítéséért	400	„ — „
Összesen	1352	kor. — fill.

Összesen . 1352 kor. — fill. fizetés.

11. Utazási átalány	60	kor. — fill.
12. Irodaátalány	80	„ — „

c) A szükséges tűzifa természetbeni beszállítása a vasutról az udvarra a két község részéről közösen.

A szabályrendeletileg megengedett mellékjövedelem.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni akarják, hogy az 1883. évi l. t.-c. 6., illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám ez évi **július hó 16-ig** nyújtsák be.

Tekintettel arra, hogy a körhöz tartozó Kistószeg községnek a körből való kiválása és önálló községgé alakulása folyamatban van, a megválasztandó körjegyző a szétválasztás és illetve Kistószeg községnek nagyközséggé és önálló jegyzőségé történendő átalakítása esetén kárptólást nem követelhet.

A választást később fogom kitűzni.

Zsombolya, 1912. évi június hó 25-én.

Fóris, főszolgabiró.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 kor.
3.10 m. hosszú teljes férfi ruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény	10 kor.
	1 szelvény	15 kor.
	1 szelvény	17 kor.
	1 szelvény	20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. gyári árákon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orizási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legalsóbb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

220—40.40

Alkalmazunk

olyan egyént,

aki a magyar és román nyelvet szóban és írásban bírja.

Telekkönyvi ügyeket értő, előnyben részesül.

Írásbeli ajánlatokat kérünk.

Delzalog és ingatlan-forgalmi Intézet banküzlet, Nagybecskereken.

756—65

Garçon lakás

mely áll egy udvari és egy utcai külön bejáratu, elegánsan butorozott, egymásba nyíló szobából, — kiadó Melenc i-utca 289/7. sz. a.

Menczer Lipót házában.

741—x 6

Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természete: szénsavas (neuheimi) fürdők. Kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, hólyag- és a méh-hurutos bántalmaknál, a máj- és lépajoknál, köszvény- és oszonnál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.** A nagyhírű **előpataki gyógyvizek** orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő itt feltehető kisegítő gyógyszerközökkel meleg- és hidegfürdők), vizgyógyintézeti kezelés, masszáz, svédorna, diétikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.** — Fürdőidény: **május hó 15-től szeptember hó 15-ig!** — Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május hó 15-től június 15-ig és augusztus hó 20-tól szeptember hó 15-ig) a gyógy- és zenedijak fele fizetendő, lakások 50%-kal és ellátás is sokkal olcsóbb. — **Az előpataki ásványvíz,** mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő kelleme itat,** tisztán, vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba Szétküldési hely: **Előpatak,** de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. **Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.**

621—65

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tisztos gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvástalalmak, gyomoridőres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jótés háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvénytelenek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratú ónozzattal van zárva.

Moll féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szor közzvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

Főzetküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, 1, Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellett teljesítenek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

8-52.26

Ügyes német levelezőt aki gépirást tud azonnali belépésre keres az Első Magyar Torontáli Szőnyeg- és Bútorszövetgyár Nagybecskerek.

„OLLA” GUMMI

behívnyhatóan a legjobb higiénikus GUMMI 2 évi jóállás minden dörbét. Ára 4, 6 és 8 K. tucatláért. Mintagyűjtő-mények 12 db válogatva 5 K.

GUMMIT több mint 2 00 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. OLLA kapható minden gyógyszerárban a jobb drogusárban. Érdekes ártervezéseket küld OLLA Gummigyár, Wien II, 959. 57.

Kapható: Czika J. László gyógyszerárban és Kovács Sándor drogeriájában.

776-5.3 Hoffmann-féle „Magyar Otthon konviktus” miniszterileg engedélyezett elsőrangú középiskolai fiúnevelő-intézet. Temesvár-Erzsébetváros Hungária-ut 1. szám. A jövő tanévi felvételek június és július hónapban történnek. — Saját épület, mintaszerű modern berendezéssel, kiváló felügyelet és ellátás. — Prospektust kívánatra küld az igazgatóság.

Az új „JOHNSTON” aratógép általában mint a jelenkor legjobb kéveköti aratógépe van elismerve.

Főelőnyei:
Igen könnyű járás, rendkívüli szilárdság, kiváló acél-szerkezet, mely javítást nem igényel, golyós csapágyak, kétkerekű rudhordó stb. A „JOHNSTON” aratógép úgy álló, mint dőlt gabonában egyformán jól dolgozik.

Ezért is csak „JOHNSTON” gépet vegyünk!

Fontos! T. vevőim szives tudomására hozom, hogy üzletemet, tetemesen kibővítve f. évi augusztus 1-én a „Lloyd” volt helyiségébe (Dungyarszki ház, nagyhid mellett) helyezem át, ahol is állandóan dusan felszerelt nagy raktár folytán a t. gazdaközönség igényeit minden tekintetben legjobban kielégíteni módomban leend.

Eckstein Vilmos gazdasági gépek és eszközök nagyraktára, Nagybecskerek. Telefon 70.

Nincs többé gyomorfájás!
A szabadalmazott **Kakukfű keserű** (elix. fum. off.) házi szer néhány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomoridegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást.

Egy üveg ára 80 fillér, nagy üveg két korona.
Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest.

Nagybecskereken egyedül kapható:
Kollarich Gábor gyógyszerárban, Melencei-u.
Vidékre 6 kis, 3 nagy üvegnél kevesebb nem szállítatik.
Óvakodjunk az utánszaktól. Csakis akkor valódi ha a dugón, kupakon elix. fum. off. védj. rajta van.

Kronsteiner Károly-féle tartós és esőt álló mész

façade-festékek (törvényileg védve)

50 nuanceban, kilogrammonként 24 f.-től feljebb. Évtizedek óta a legjobbnak bizonyultak és minden utánszaktot tulszárnyalnak. — Egyedül célszerű festékanyag mar festett façade-öknél.

Email façade-festékek, nem színhagyóak, egyszeri alapfestésen emailkemények — pután hidegvizzel felkeverve is már használhatóak. Antiszeptikus, méregmentes, porosus. Ideális festék belső helyiségekhez, még nem festett façade-okhoz, faépítményekhez, nevezetesen: kamrához, panyonokhoz, kerítésekhez stb. Kaphatók minden nuanceban, költségük m²-enként 5 fillér.

Mintakönyv, prospektus ingyen és bérmentve. Depot-tok minden nagyobb városban.

Karl Kronsteiner, Wien III., Hauptstrasse 120.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzselésnek bizonyult közzvénynek, oszúnál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, 1 K. 1.40 és K. 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany óra színhöz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

16-28.26

Igen tisztelt háziasszony!
a legjobb festék szobapadló festésére

LINOL spirituszlack
ODALIN borostyánkőlack

1 kg. elegendő 16 m² beeresztésére

Egyedüli elárusítás
Toiveth és Mattanovich cégéél
Nagybecskerek

Főüzlet: Hunyadi u. Telefon 63
Fióküzlet: Melencei-u. Telefon 145

707-10.8

